

A jak dopadlo?

Doporučení na Šrámkův Písek:

Brambůrky - Cvičme v rytme
Matěj Výborný - Kolem a kolem
Všecky Barvy - Soví zpěv

Doporučení na Mladá scéna v Ústí nad Orlicí:

Matěj Výborný - Kolem a kolem
Všecky Barvy - Soví zpěv
Taneční a pohybové studio Magdaléna z.s. - Modlitba za svobodu
Reservé - zRÁDCI LIDU
Dagmar Theatre/Divadlo Dagmar - Vyhnání z ráje už proběhlo
Zbytky - El.

Doporučení na Divadelní Piknik Volyně:

Šediny z dědiny - Její pastorkyňa

Čestná uznání získává:

Soubor Reservé za práci s náročným tématem
Brambůrky za fyzické nasazení
Soubor Zbytky za scénické zpracování literární předlohy

Ceny lektorského sboru získává:

Jan Mrázek za živou hudbu v inscenaci *Její pastorkyňa*
Taneční a pohybové studio Magdaléna z.s. za zpracování literární a hudební předlohy
Matěj Výborný za autorskou práci na inscenaci *Kolem a kolem*
Andrea Kyrályi za osobnostní herectví v inscenaci *vyhnání z ráje už proběhlo*
Všecky barvy za scénické zpracování literární předlohy

PřeMostění 2022 se blíží!

PŘE
MOSTĚNÍ
ZASE spolu

4

Šediny z dědiny – Její Pastorkyňa

Rozhovor s Pavlem Skálou a Janem Mrázkem, vedoucími Šedin z dědin.

Na jakých (po)etických a vztahových základech je vystaven soubor Šediny z dědiny?

Žádný kodex zatím nemáme. Asi prostě na kamarádství? Na zájmu trávit čas společně? Na zájmu o sebe navzájem? Projekt svolal Pavel – v základu jsou bývalí studenti jeho dramaťáků, někteří z nich v současné době jeho kolegové a k tomu různí kamarádi odevšad, které jsme oslovili ještě před začátkem anebo přizvali v průběhu. Drží nás pospolu oplzlý humor, repové fláky jako "Ukaž co s tou prdelí umíš" a rozhodně i ušlechtlejší věci, jako touha udělat dobré divadlo a tak se sebepoznávat.

Z jakých důvodů se ve vašem uměleckém hledáčku zjevilo obstarožní baladické drama Gabriely Preissové?

Asi protože nás baví nacházet, v čem texty, byť staré, nejsou obstarožní.

Jaká je umělecká geneze vašeho uměleckého tandemu, a jak mezi sebou máte rozděleny vůdčí kompetence?

Kroužili jsme kolem sebe na přehlídkách a kruhy se začaly zužovat, když jsme se oba setkali při studiu KVD DAMU. Pomohli jsme si v damáckých divadelních projektech, zatančili si spolu kontaktní improvizaci na workshopu Štěpána Pácla a pak už Pavel Honzovi nabídl vést společně seminář na Jiráskově Hronově. Tak vznikl seminář PRO, čili Proces a produkt, což byla naše první spolupráce, ve které jsme poznávali svoje metody. Vytrřibil se tak způsob herecké a inscenační práce, který jsme chtěli dovést i do většího tvaru než je festivalová předváděčka. Jakési rozdělení rolí pochází už z workshopu – Honza je za proces: improvizace, psychofyzická cvičení, hledání do široka. Pavel je za produkt: stavba tvaru, scénování, dotahování, stukturování konečné podoby. V každé z fází jsme si ale vzájemně dramaturgy, a v mnoha aspektech práce jsme si role definitivně rozdělili až teď před premiérou, což se musí osvědčit teprve v příštím projektu.

Proč jste si z palety nabízejících se výrazových prostředků zvolili zrovna mix činohry, výrazných prvků fyzického divadla, lidové balady a antické tragédie?

Z jedné části to souvisí s oním způsobem herecké práce, který jsme si našli na semináři Proces a produkt. Není to nic nového – partitura psychických a fyzických impluzů, která má své základy v práci Teatru Laboratorium a které se snažíme propojovat s metodami dramaťáku. Fyzické ztvárnění a prožití vnitřních duševních obsahů. A Pastorkyňa sama v sobě je lidovou baladou i antickou tragédií. Dohromady to protíná nějaký antropologický zájem o člověka – s jeho společenskou tváří, i s jeho vnitřním, společensky stěží uchopitelným životem. Proto začínáme rituálem.

Jakým způsobem hodláte ledva premiérováný tvar nadále precizovat?

Zatím sbíráme zbytky času a odpověď na tuhle otázku bychom znali rádi sami. Jedna věc je, že hodláme Pastorkyňu hrát. Věděli jsme, že na Přemostění jdeme s tvarem, který je teprve na začátku své cesty. Drze si myslíme, že to je v pořádku a že teprve hraním se mnoho věcí usadí i ukáže. Jakmile se v našich diářích objeví okénko na setkání, podíváme se na to, co jsme udělali novými očima, které nám dali diváci a budeme precizovat, co to půjde.

Děkuji za rozhovor KlariN!

Milé Šediny,

posílám vám, teď už na dálku do všech vašich dědin, pár dalších postřehů k premiéře.

Nevím přesně, jak to vysvětlit, ale stejně jako Jakub H. pociťuji v tom, co jsem viděl, ušlechtilou ryzí ambici o opravdu dobré divadlo. Na první pohled to možná dělají ty mimořádně krásné kostýmy a poctivý stůl s lavičkami, na kterých jsem mohl vyloženě oči nechat. K tomu pak najednou ladí i hudební nástroje vaší kapely, takže poskládané dohromady to tvoří výpravu na mnohem vyšší úrovni, než jsme z amatérského kontextu zvyklí. Jedinou šedou skvrnkou ve výpravě pro mě představovaly ikeácké patentové lahve, navíc ještě prázdné. Myslím, že pár nějakých pěkných, klidně různých lahví naplněných vodou, kterou by Števa ideálně celou vyexoval, by tomu slušelo víc a možná by to i přidalo nějaký fyzičtější aspekt. Jiné je to u hrníčků, tam si myslím, že to s těmi lžicemi funguje dobře. (Prostě asi nemám rád prázdné nádoby na jevišti.)

Kapela je nejen krásná, ale taky chytře umístěná. Baví mě i přemýšlet nad

jejím vztahem k postavám, způsob, jakým spolu interagují. Není to třeba tak, že kapela postavy svoji hudbou trochu manipuluje, ovládá je? Každopádně tu je možná ještě nějaký potenciál pro jeden nebo dva další detaily na další podpoření, čímž nemyslím v hudbě samotné (i když na tom, co říkal Petr Váša, možná něco je, říkal jsem si), ale spíš v umístění kapely (a vlastně i její hudby) do situací.

Slova a tělo, nebo prostě postavy, jsou v některých případech a scénách zatím trochu nekonkrétní, nejisté, možná mdlé, jestli se to tak dá říct. Přiznám se, že v dění vůbec, jsem se relativně těžko orientoval, a to i přesto, že děj dramatu si jakž takž pamatuju. Souhlasím s tím, že klíčové dějové scény neměly v neděli úplně adekvátní váhu – a možná i trvání. Chápu, že se potřebujete vejít do hodiny, delší by to asi ani být nemělo (i když?), ale mám teď pocit, že tam chybí zastavení, nějaké pomalejší, trochu víc dýchající situace, jako byl pro mě třeba Števův monolog. Je to tedy částečně otázka temporytmu, ale taky práce na hereckém naplnění dialogů a hromadných scén, kdy mám občas pocit, že se nestíháte, a

že tak zůstáváte v závěsu za textem. Toho je tu možná zbytečně moc, často na úkor jeho jevištní interpretace, která, mám pocit, se v některých případech bez něj klidně může obejít, nebo by ho stačilo méně. Teď se to na můj vkus trochu zbytečně moc žene, a pak se to přežene a ne vzdychky mám jasno v tom, co se právě stalo.

Celkově pak souhlasím s tím, co padlo na diskusi, totiž že by se jako správný krok dál mohla ukázat práce na charakterizaci a klidně i částečné typizaci postav. Odtud, jsem přesvědčen, pak vede už jednoduchá cesta k stylizaci, troše hereckého nadhledu a lehkosti, která by, myslím, nijak nezmenšila celkovou emocionální váhu, o kterou usilujete. Stejně tak se mi líbil i Petrův nápad nějak chytře a hravě nafázovat mluvu a hudbu, aby se vzájemně nepřekrývaly, ale aby se v nějakém tom kontrastu doplňovaly a posilovaly.

To je zatím všechno, brzy navíděnou.

Váš,

Lukáš Č

studio Dagmar – Vyhnání z ráje už proběhlo

Sofistikovaná svůdnost Nových jmen – rozhovor s Hanou Frankovou a Andreou Kiralyi, ústředním uměleckým duem inscenace Vyhnání z ráje už proběhlo.

Jakým způsobem se protly vaše životní a tvůrčí cesty a jak se na nich následně zjevila předloha vaší inscenace?

H.F.: Andreu znám už pěkných pár let z tanečního souboru Pavly Šemberové z karlovarské zušky. A když jsem v roce 2018 začala přemýšlet o knížce *Chtělo by to nový jména*, přizvala jsem Andy ke spolupráci se Studiem Divadla Dagmar a v roce 2019 vznikla inscenace dětí a studentů Země zemí, tedy první část knihy. A odtud už byl přímý krok k tomu, že jsme se spolu pustily i do druhé části, kdy se postava Miláčka stěhuje z Afriky do Ameriky a je najednou „sama“, proto forma divadla jednoho herce.

A.K.: Moje rodina se točila kolem karlovarského divadla, takže jsem pro Hanu nebyla úplně cizí. Pořádně jsme se seznámily ale až později. Asi ve 14 letech jsem se stala členkou Divadelního studia D3, takže hlavně asi díky tomu jsme se poznaly. Zároveň k tomu pomohl také scénický tanec, kterému se věnuji od dětství. Hana mi vlastně nápad na tuto inscenaci

představila při cestě na herecko-taneční seminář, který vedla.

Inscenace je žánrovým crossoverem monodramatu a storytellingu. Jakým způsobem jste nacházely prostředky pro tuto žánrovou fúzi?

H.F.: Prostředky sdělení přicházely samy z textu nebo z pohybových improvizací.

A.K.: Já jsem stále ještě divadelní nováček, takže hlavní tvůrčí silou byla Hana. Nejdříve jsme tak zkoumaly a pracovaly s rekvizitami a potom jednotlivé obrazy zasazovaly k textu.

Jak se ústřední témata inscenace dotýkají vašich osobních životů?

H.F.: Jsem máma tří přerostlých dětí a nějak mi furt není jedno, do čeho jsem je to kdysi přivedla.

A.K.: Pro mě je asi nejvýraznější, že ačkoli jsem se nikdy nedostala do tak závažných situací jako hlavní hrdinka, tak mívám tendence se uzavírat sama do sebe a potom se mi samota stává velmi blízkou. Také znám ten pocit, že člověk prostě nezapadá.

Jak do tvůrčího procesu vzniku inscenace zasáhla pandemická situace?

H.F.: Premiéru „Vyhnání“ jsme odehráli 29.ledna 2020, první

reprízu 2.března, protože v únoru byly jarní prázdniny, lyžák a podobně, a pak šlus, ende, konec nastalo první podivné jaro, 31.srpna jsme tímto představením zahájili divadelní sezónu, a pak zase šlus, nastal ještě podivnější podzim a zima, a teď jsme oprašovali před Přemostěním.

Jaká je vaše nejbližší umělecká budoucnost?

H.F.: Umělecká budoucnost? To je pro mě přítomnost. V Západočeském divadle v Chebu mám adrenalinový monolog v inscenaci Smith a Wesson, několik rozpracovaných režijních prací na domovské scéně a několik rozpracovaných dramatinizací. V tomto ohledu udělám nejméně práce v Západním expresu na trati Praha–Cheb, a funguje to oběma směry.

A.K.: Naštěstí nastupuji v říjnu na vysokou školu. Naneštěstí to ale znamená, že už nebudu moct zkoušet v D3 a také se rozdělí naše taneční skupina. Chci se ale z Karlových Varů přestěhovat do Prahy, takže tam je určitě tvůrčích možností více než dost. Tak uvidíme, co na mě čeká.

KlariN

... a viděli jsme, že je to dobré

Studio Dagmar - Vyhnání z ráje už proběhlo

Dlouho jsem neviděl tak jednoznačně povedené monodrama. Čtyřicet minut živého kontaktu s protagonistkou, sleduji každý pohyb, vychutnávám si každé sázené slovo, přičemž obojího je tak akorát, obojí je přesné a zároveň vždy něčím trochu překvapivé, trochu nepochopitelné, nenapodobitelné. Vedle toho je zde několik scénických prvků, pár rekvizit, které by tu, když nad tím tak přemýšlím, možná ani být nemusely, celek nijak výrazně nepsouvají, ale na druhou stranu taky ničemu nevadí.

Neplatí to o kostýmových rekvizitách, konkrétně teplém oblečení, které má protagonistka v první čás-

ti. To funguje skvěle. Nejen proto, že to dobře vypadá a zároveň hraje roli ve vyprávění, ale také, řekl bych, protože se stává součástí těla vypravěčky, které je po celou dobu přirozeným centrem mé divácké pozornosti. Baví mě sledovat, jak se kostým a jeho proměna podepisují ve výrazovém gestu.

U papírových kapesníků, kleenexů, jsem si užil moment, kdy na ně dojde řeč ve vyprávění a zpětně se tak vyjeví jejich další důvod jejich přítomnosti na scéně. Na druhou stranu, když už je tomuto symbolu věnován exkluzivní prostor, možná bych si dokázal představit nějaké jeho ještě rafinovanější využití, než je například trhání – byť i to je samo o sobě působivé a opodstatněné.

Neříkám to tedy coby výtku, spíše mám radost, že si vůbec někde dovedu představit prostor pro růst. Stačilo by rozšířit jejich význam o jednu další úroveň, vymyslet ještě jedno další scénické využití. O trochu více protěžit, co nám to vlastně říká o hlavní hrdince.

A velice jsem ocenil i práci s místním prostorem. Zdá se mi, že odhalené zákulisí se jako kulisa vyjímá naprosto perfektně a přál bych souboru, aby si s tím takto poradil na všech dalších štacích, které budou následovat!

Lukáš Černý

diskuze

Volný přepis diskuze nad viděnými představeními.

Dagmar - Vyhnání z ráje u ž proběhlo

Váša: Co s vámi udělal fakt, že jste viděli, že je aktérka 40 minut sama na jevišti, troufli byste si na něco podobného? Mrázek: Pro mě se to trefilo do mého současného tématu.

Klarin: Amerika se stává už zástupnou. Už i my si musíme uvědomit, že být uprchlíkem, se může stát komukoli.

Váša: Zajímá mě žánr. Tomu se říká asi monodrama, ale pro mě to po nějaké době spadlo do kategorie storytelling. Byla byste skvělá slamerka. Rizikem je, když je začátek skvělý, že je divák citlivý na každé zakulhání. Poznámka k rytmu. Některé

zámlky a určitá monotonie bylo to dobré, ale ne skvělé. Gesta byla přesná, měla start - provedení - konec.

Hulák: Ocenil jsem nasazení a kontakt s publikem. Je to ve všech složkách neokázalé. Cítil jsem, že jsme ve hře. Bylo to přirozené.

V: Zajímalo by mě to i jako audio.

Lhotská: Představení mě zasáhlo. Uvědomila jsem si, ačkoli je to dobře známé téma, tak až dnes jsem si uvědomila, že tohle vaše subjektivní vyprávění pro mě bylo najednou osobní, začala jsem tomu rozumět nejen rozumem, ale i emočně. Bylo to

autentické, přesný divadelní tvar.

Sobková: Kontakt, kontrast, situace. To jsou tři jediné věci, které jsem si zapsala. Jste autentická osobnost, nic na mě nehrnete. Nikdo mi netlačí informaci, zamysli se nad tím. Kontrast - práce s předměty, sevřený vnitřní svět vs živelnost pohybu. Situace - tempo, jste nasadila vysoké, klobouk dolů, že jste to vydržela celou dobu. Jednotlivé situace se mi rychlostí začaly slévat.

H: Nejsilnější je to v momentech, kdy to vzniká tady a teď.

Soubor:
Děkuje.

Volný přepis diskuze nad viděnými představeními.

Šediny z dědiny – Její Pastorkyňa

Diváci:

Šla bych si hned zatancovat s vámi.
Líbilo se mi, jak to bylo slovan-
ské.
Já jsem odcházel s mražením
v zádech.
Fungovala mi hudba.

Lhotská: Tohle drama bylo na-
psáno před 120 lety, jak na vás
působilo téma, proč si to dneska
vybrali?

Divák: Já jsem přemýšlel o zod-
povědnosti jedince.

Váša: Soustředil bych se na
technické věci. Gesta a pantomi-
ma. Kupte panáka Matějovi a on
vás to rychle naučí. Je škoda, že
máte gesta odbytá. Soustředíte
se na text a pohyb k tomu berete
jako nutné zlo. Gesta mne tro-
chu zneklidněla. Aby každé ges-
to bylo jako zážitek. Když to bude
dobře provedené, tak přestane-
te přemýšlet nad pohyby. Hudba

je sympatická. V pasážích, kde
hudba souvisí s mluveným slo-
vem, pozor na srozumitelnost,
když se ševelí hudbou, příznáv-
ky akordeonu lezly do hlasu. Aby
hudba hrála dramatickou posta-
vu. Aby to nebyla jenom písnička
nebo jenom podkres.

L: Pro mne to bylo promyšlené
představení. O čem jste to hráli?
Nebyla jsem si jistá, co je pro vás
téma, které téma ve vás rezonu-
je nejvíc. Scházel mi osobní ná-
zor. Situace, kdy si řešíte vlastní
témata, jsou pro mne silná. Když
Števa chytne Laca, nebo tu hol-
ku.... Kdybyste v tom byli vidět
víc vy...
Odcházela jsem s emocemi.
K dokonalé formě a muzice bych
potřebovala vědět, co je pro vás
téma (předsudky? svoboda?)
Drama má půdorys antického
dramatu – Jenůfa se na konci
osvobodí.

Hulák: Fungovaly mi scény roze-

hrané hráči odpovídajícího věku.
Když mladí hrají věkově neodpo-
vídající postavy, tak je to pro mě
velice náročné pro čtení. Bára i
kdyby se roztrhala, tak roli Kos-
telničky neuhraje, kvůli věku, jak
to máte nastavené. Najít styliza-
ci? Emocionálně se mne to dotý-
kalo. Števa drmolí, ale vnáší tam
pro mne velkou míru autenticity.

Sobková: Někde jsou partitury
nečitelné, ale někde mi už do-
klaply. Představení začíná jako
rituál. Moment zabití dítěte mi
prosvištěl.

L: Pro mne se tam třístí soudo-
bé pojetí divadla s tím klasickým
činoherním. Uvažuje o škrtu po-
stav. Musíte přidat na charakte-
rizaci postav. Musíte přidat na
artikulaci, nebojte se to přehá-
nět. V artikulaci bylo rozumět jen
Kostelničce.

Soubor:
Děkuje.

základní
umělecká
škola
F. L. Gassmanna Most

most
creative
space

MINISTERSTVO
KULTURY

PŘE
MOSTĚNÍ
ZASE SPOLU

redakce: Martin Kuncil, Lukáš Černý, Petr Klarin Klár, Veronika Bíbová, Linda Mayerová
neprošlo jazykovou korekturou
2021

fotografie: Anh Duc Ngo a Martin Klein

